

مجموعه مقالات کوتاه

درباره امام هادی علیه السلام

مؤسسه الامام الهادی علیه السلام - قم المقدسه

گروه پژوهشی تاریخ و سیره

مجموعه مقالات امام هادی علیه السلام: اولین فراخوان مقالات پیرامون زندگی امام هادی علیه السلام /

تألیف و گردآوری مؤسسه پیام امام هادی علیه السلام

قم: پیام امام هادی علیه السلام ۱۳۹۴، ۲۲۸ص. شابک: ۷-۳۷-۸۸۳۷-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیهما. کتابنامه.

علی بن محمد، امام دهم، ۲۱۲-۲۵۴ق. مقاله‌ها و خطابه‌ها

علی بن محمد، امام دهم، ۲۵۴ق. سرگذشت‌نامه‌ها - مقاله‌ها و خطابه‌ها

مؤسسه امام هادی علیه السلام (قم) ۱۳۹۴ / م ۴ / ۴۹ BP ۲۹۷/۹۵۸۳ ۳۹۵۳۸۱۸

مجموعه مقالات کینه در باب امام هادی علیه السلام

مؤسسه الإمام الهادی علیه السلام - قم المقدسة

انتشارات پیام امام هادی علیه السلام

چاپ اول، بهار ۳۹۵

تیراژ: ۱۲۵۰ قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

شابک: ۷-۳۷-۸۸۳۷-۹۶۴-۹۷۸

این کتاب با حمایت معاونت امور فرهنگی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی چاپ شده است

قم - خیابان توحید - کوچه ۵ - پلاک ۳۱ - مؤسسه پیام امام هادی علیه السلام

تلفن: ۳۸۸۲۵۲۵۵ - ۲۵

فاکس: ۳۸۸۳۳۶۷۷ - ۲۵

کد پستی: ۳۷۱۸۶۱۵۶۸۳ صندوق پستی: ۵۱۴ - ۳۷۱۸۵

www.Imamhadi.ir

info@imamhadi.ir

فهرست

- ۷..... دیباچه
- ۹..... مقدمه ناشر
- ۱۰..... گاه‌شمار سال‌های زندگی حضرت امام هادی علیه السلام

بخش اول

شخصیت امام هادی علیه السلام

- ۱۹..... مروری کوتاه بر زندگانی امام هادی علیه السلام
- فاطمه گودرزی

بخش دوم

سیره امام هادی علیه السلام

- ۳۷..... مطالعه و بررسی سیره عملی امام هادی علیه السلام در باب تربیت

مرضیه ارمی

- ۵۷..... سیره تربیتی - اخلاقی امام هادی علیه السلام

حبیبه منصوری رضی

- ۷۱..... سیره سیاسی امام هادی علیه السلام

عباس یوسفی تازه‌کندی

- ۸۵..... اقدامات سیاسی - امنیتی حکومت عباسی در مقابل امام هادی علیه السلام و تدابیر ایشان

نرگس‌السادات توسلی

- ۱۱۵..... نقش امام هادی علیه السلام در احیای واقعه عاشورا

سید علی‌اکبر حسینی اینی

- ۱۲۱..... امام هادی علیه السلام و شبکه اطلاع‌رسانی و امنیتی «سازمان وکالت»

مریم کتابی - شهرزاد کتابی

بخش سوم آموزه‌ها و تعالیم امام هادی علیه السلام

- جایگاه دعا و زیارت در سیره امام هادی علیه السلام ۱۶۵
عاقله صابری
- معارف اخلاق در زیارت جامعه کبیره ۱۸۹
محمد مهدی کافی
- بازنمایی معارف مهدوی در سخنان امام هادی علیه السلام ۱۹۵
حسن ملایی
- برتری شکر نعمت بر خود نعمت ۲۰۵
احمد ابراهیمی درچه
- بصیرت در حیات امام علیه السلام ۲۱۵
نرجس عبدیانی

بخش چهارم اصحاب و یاران امام هادی علیه السلام

- شاگردان تربیت یافته در مکتب امام هادی علیه السلام ۲۳۱
وجیهه صالحی

بخش پنجم جریان‌شناسی عصر امام هادی علیه السلام

- جریان‌شناسی عصر امامت امام علی‌التقی علیه السلام و راه‌کارهای ایشان در مقابله با آنها ۲۴۹
ملیحه عابدینی
- کارنامه جریان‌های علوی در عصر امامت امام هادی علیه السلام ۲۶۱
صالحه شریفی
- برخورد عالمانه امام هادی علیه السلام با جریان‌های انحرافی و منحرفان ۲۷۹
راضیه علی‌اکبری
- مقابله امام هادی علیه السلام با غلات ۳۰۱
محسن فکری فلاح
- برخورد امام هادی علیه السلام با گروه غالیان ۳۰۹
حسن احمدیان دلاویز

دیباچه

باطن و حقیقت ولایت از آنجا که آینه تمام‌نمای ذات حق است، حقیقت واحده است، لذا ایشان شامل که صاحب مقام ولایت کبری است به حسب باطن واحد است؛ از این منظر است که معصومین صلوات الله علیهم اجمعین ذوات قدسیه خود را نور واحد معرفی کرده‌اند: «کما واحد»^۱ و «نحن شیء واحد»^۲ و صفت و کمال خود را صفت و کمال همه اهل بیت علیهم السلام انشاء‌اند: «فضلنا واحد»^۳ و «علمنا واحد»^۴، و کلام خود را همان کلام پیامبر صلی الله علیه و آله خوانده‌اند: «حدیثی حدیث أبی و حدیث أبی حدیث جدی و حدیث جدی حدیث الحسین و حدیث الحسن حدیث الحسن و حدیث الحسین حدیث أمير المؤمنين و حدیث رسول الله و حدیث رسول الله قول الله عزّوجلّ»^۵ و «ما سمعت منی فاروه عن أبی»؛^۶ از نتیجه وصف هر یک از معصومین صلوات الله علیهم اجمعین، وصف همه آن بزرگواران است و شناخت یکی از ایشان، شناخت همه آنها است: «أولنا محمد وأوسطنا محمد و آخرنا محمد»^۷.

۱. نعمانی، الغیبه، ص ۸۶.

۲. فیض کاشانی، الوافی، ج ۱، ص ۲۲۹.

۳. الغیبه، ص ۸۶.

۴. همان.

۵. شیخ کلینی، کافی، ج ۱، ص ۵۳.

۶. کافی، ج ۱، ص ۵۱.

۷. الغیبه، ص ۸۶.

اگرچه اهل بیت صلوات الله علیهم اجمعین دارای ذات و صفت واحدند، اما به حسب اختلاف شرایط و اقتضاء زمان، صفتی خاص از صفات خود را «بروز» داده‌اند، چنانکه حضرت صادق علیه السلام علت اختلاف ظاهری سیره خود با سیره رسول الله صلی الله علیه و آله و امیرالمومنین علیه السلام را اینگونه بیان می‌فرماید: «لیس یتحمّل الزمانُ ذلک؛ زمانه چنان چیزی را بر نمی‌تابد»، بنابراین شناخت شخص و سیره خاص هر یک از معصومین علیهم السلام ضرورتی علی‌حده دارد، چنانکه اگر خواسته باشیم روش حکومت آنان را بدانیم، باید به سیره رسول الله صلی الله علیه و آله و امیرالمومنین علیه السلام مراجعه کنیم، و یا اگر بخواهیم روش علمی آنان را بدانیم باید بیشتر به سیره صادقین علیهم السلام نظر کنیم، و اگر بخواهیم سیره معصومین علیهم السلام را در زمان غربت مطلق حقیقت بدانیم، لازم است به سیره عسکریین - امام هادی علیه السلام و فرزندان امام حسن علیه السلام - بپردازیم.

انسان‌های کامل - سر به عظمت قدر و علو شأنشان - هرگز به کنه و باطن شناخته نمی‌شوند و در غربت به سر می‌برند، اما بعضی از آن ذوات مقدس حتی به لحاظ ظاهر هم غریب‌اند؛ امام دهم - ابوالحسن علی الهادی علیه السلام در این ساحت مظلومیتی مضاعف دارد.

مؤسسه امام هادی علیه السلام در پی هتک حرمت حرم شریف عسکریین و اهانت به امام هادی علیه السلام، ضرورتی دو چندان در معرفی آن امام همام احساس کرده، در گرامی‌داشت هزار و دویست و بیست و یکمین سال ولادت ایشان، در تأسیس فراخوانی، اقدام به برگزاری مسابقه‌ای با موضوع نگارش مقاله پیرامون ابعاد زندگی امام هادی علیه السلام نمود؛ تا بدینوسیله موجبات آشنایی با سیره آن حضرت را فراهم آورده باشد، گروهی با کنکاش و تحقیق جهت نوشتن مقاله، و گروه دیگر با خواندن محصول کار گروه اول - که اینک در قالب این کتاب به خواننده گرامی تقدیم می‌شود.

این مؤسسه امیدوار است، هرچند به اندازه ذره‌ای، به هدف خود نایل شده باشد، بفضل و کرمه.

مقدمه ناشر

کتابی که در دست دارید، مجموعه مقالات فراخوان مقاله‌نویسی پیرامون زندگانی امام هادی علیه السلام است. مقالات پذیرفته شده در پنج محور کلی دسته‌بندی شده‌اند: ۱. شخصیت امام؛ ۲. سیره امام با عنایت به دو جنبه برجسته این سیره - یعنی سیره تربیتی و سیره سیاسی؛ ۳. آموزه‌ها و تعالیم؛ ۴. اصحاب و یاران؛ ۵. جریان‌شناسی.

ذیل هر یک از این عناوین، چند مقاله آمده است که هر کدام از منظری متفاوت به موضوع نگریسته‌اند. به این وصف می‌توان گفت که مجموعه حاضر از جامعیتی نسبی در بررسی ابعاد مختلف زندگی امام هادی علیه السلام برخوردار است.

ویژگی قابل ذکر این مجموعه، کاربردی بودن برخی از مقالات آن است؛ صحبت از مقام والا و شخصیت ممتاز امام علیه السلام در جای خود لازم و ارزشمند است، اما پرداختن به اقدامات، راهکارها و موضع‌گیری‌های ایشان در برابر مسائل و جریان‌های سیاسی و غیرسیاسی - که در این مجموعه حجم قابل توجهی از مقالات را به خود اختصاص می‌دهد - می‌تواند در عرصه عمل یک الگوی روشن و قابل اتکا برای پیروان آن حضرت ارائه کند.

در آخر، مؤسسه پیام امام هادی علیه السلام بر خود لازم می‌داند، از تمامی عزیزانی که در شکل‌گیری این کتاب نقشی داشته‌اند؛ به ویژه از نویسندگان محترم مقالات و ارزیابان محتوایی و داوران مقالات، حجج اسلام آقایان علیرضا ایمانی، حسین جوان آراسته، حمیدرضا شریعتمداری و به‌خصوص امیر جوان آراسته - که ویراستاری مقالات را نیز بر عهده داشته‌اند - قدردانی کرده و از حضرت احدیت برایشان توفیق روزافزون مسئلت نماید، امید که جملگی مشمول عنایات ویژه امام هادی علیه السلام قرار گیرند.

فهرست مطالب

۵	فهرست
۷	دیاچه
۹	مقدمه ناشر
۱۰	گاه شمار سال های زندگانی حضرت امام هادی علیه السلام

بخش اول: شخصیت امام هادی علیه السلام

۱۹	مروری کوتاه بر زندگانی امام هادی علیه السلام
۱۹	چکیده
۲۰	۱. ذکر تاریخ ولادت و شهادت حضرت امام هادی علیه السلام و القاب و کنیه ایشان
۲۱	۲. ذکر تاریخ و زمان امامت امام هادی علیه السلام و خلفای هم عصر ایشان
۲۲	۳. شرح دوران امامت امام هادی علیه السلام و ذکر برخی اصحاب ایشان
۲۴	۴. زمینه سازی های امام هادی علیه السلام برای امامت مهدی موعود علیه السلام
۲۶	۵. زیارات جامعه کبیره، غدیریه و زیارت ابا عبدالله، از ناحیه امام هادی علیه السلام
۲۹	۶. توصیه ها و رهنمودهایی از امام هادی علیه السلام
۳۲	منابع و مأخذ

بخش دوم: سیره امام هادی علیه السلام

مطالعه و بررسی سیره عملی امام هادی علیه السلام در باب تربیت	۳۷
چکیده	۳۷
مقدمه	۳۹
۱. مفهوم سیره، و منظور از سیره تربیتی حضرت هادی علیه السلام	۳۹
۲. وضعیت تربیت در جامعه حاضر	۴۰
۳. ارزیابی سیره عملی امام هادی علیه السلام در باب تربیت	۴۱
۱-۳. مختصات	۴۱
۱-۳-۱. مقولات سیره عملی امام علیه السلام در باب تربیت	۴۱
۱-۳-۱-۱. روش، محیط، اصالت خانوادگی	۴۱
۱-۳-۱-۲. سلوک، عبادت، عبادت‌گری	۴۲
۱-۳-۲. خاستگاه و بنیان سیره عملی امام هادی علیه السلام در باب تربیت	۴۲
۱-۳-۲-۱. فهم درست تربیت دینی	۴۲
۱-۳-۲-۲. درک جامع از شریعت تربیت محور	۴۳
۱-۳-۲-۳. دریافت و اجرای صحیح هندسه تربیتی اسلام	۴۳
۱-۳-۳. مبانی و پایه‌های سیره عملی امام هادی علیه السلام در باب تربیت	۴۳
۱-۳-۳-۱. خداشناسی	۴۳
۱-۳-۳-۲. انسان	۴۴
۱-۳-۳-۳. ارزش‌ها	۴۴
۲-۳. زیبا شناختی	۴۵
۱-۲-۳. مراعات اصول در سیره عملی امام علیه السلام در خصوص تربیت	۴۵
۱-۲-۳-۱. حفظ عزت و کرامت	۴۵
۱-۲-۳-۲. رفق، سازش و مدارا	۴۵
۲-۲-۳. جلوه‌های شاخص در سیره عملی امام هادی علیه السلام درباره تربیت	۴۵
۱-۲-۲-۳. جلوه‌های خودپر داز	۴۵
۲-۲-۲-۳. جلوه‌های دگر ساز	۴۸
۴. نتیجه‌گیری	۵۱
منابع و مأخذ	۵۵

۵۷	سیره تربیتی - اخلاقی امام هادی علیه السلام
۵۷	چکیده
۵۸	مقدمه
۵۸	۱. علم امام هادی علیه السلام
۶۰	۲. تقوای امام هادی علیه السلام
۶۱	۳. جایگاه معنوی امام هادی علیه السلام
۶۶	۴. سخنان امام هادی علیه السلام
۶۸	۵. نتیجه گیری
۶۹	منابع و مآخذ
۷۱	سیره سیاسی امام هادی علیه السلام
۷۱	چکیده
۷۲	مقدمه
۷۳	۱. اوضاع سیاسی دوران امام هادی علیه السلام
۷۵	۲. شیوه های فعالیت و مبارزه امام هادی علیه السلام
۷۶	۲-۱. بهره گیری از تقیه
۷۷	۲-۲. نهی از باری کردن حکومت عباسی
۷۸	۲-۳. هدایت شبکه و کالت
۷۸	۳. فعالیت ها و مبارزات سیاسی امام هادی علیه السلام
۷۸	۳-۱. فعالیت ها و مبارزات سیاسی امام هادی علیه السلام در مدینه
۷۹	۳-۲. فعالیت ها و مبارزات امام هادی علیه السلام در سامرا
۸۰	۳-۲-۱. تبیین و تثبیت موضع امامت
۸۱	۳-۲-۲. غیر مشروع دانستن حکومت عباسیان
۸۱	۳-۲-۳. رهبری و پشتیبانی پایگاه های مردمی
۸۲	۳-۲-۴. فراهم کردن زمینه غیبت حضرت مهدی علیه السلام
۸۳	نتیجه گیری
۸۴	منابع و مآخذ

۸۵	اقدامات سیاسی-امنیتی حکومت عباسی در مقابل امام هادی علیه السلام و تدابیر ایشان.....
۸۵	چکیده.....
۸۶	مقدمه.....
۸۶	بخش اول: اقدامات سیاسی-امنیتی حکومت عباسی در مقابل امام هادی علیه السلام
۸۶	۱. در مدینه.....
۸۶	۱-۱. معصم.....
۸۷	۱-۲. ائق.....
۸۸	۱-۳. موکل.....
۸۹	۲. در سامرا.....
۸۹	۱-۲. متوکل.....
۸۹	۲-۱. ۱. انتقال امام از مدینه به سامرا.....
۹۱	۲-۲. ۲. اسکان دادن امام در محله الصعاليك به منظور تحقیر ایشان.....
۹۱	۲-۳. ۳. اسکان دادن امام در باغ گامی و نظارت شدید بر ایشان.....
۹۱	۲-۴. ۴. تفتیش منزل امام هادی علیه السلام
۹۲	۲-۵. ۵. اعمال فشار بیش از حد به شیعیان و باز سرکوب قیام‌های علوی.....
۹۳	۲-۶. ۶. خراب کردن بارگاه امام حسین علیه السلام و منع مردم از زیارت ایشان.....
۹۳	۲-۷. ۷. واگذاری امور حکومتی به ترک‌ها و دادن نانی عمل به آنها.....
۹۴	۲-۸. ۸. تجمل‌گرایی بیش از حد دربار و اعمال فشار بر مردم.....
۹۵	۲-۹. ۹. برگزاری مانور نظامی و نشان دادن قدرت دستگاه خلیفه به امام هادی علیه السلام
۹۵	۲-۱۰. ۱۰. حمایت از اهل حدیث.....
۹۶	۲-۱۱. ۱۱. بدنام کردن امام علیه السلام از طریق مشروب‌خواری برادر ایشان.....
۹۸	۲-۱۲. ۱۲. برگزاری مناظرات علمی برای ناتوان کردن امام هادی علیه السلام
۹۸	۲-۱۳. ۱۳. به زندان افکندن امام هادی علیه السلام
۹۹	۲-۱۴. ۱۴. توطئه برای به شهادت رساندن امام هادی علیه السلام
۹۹	۲-۱۵. ۱۵. اهانت به شخصیت امام هادی علیه السلام
۱۰۰	۲-۱۶. ۱۶. منتصر.....
۱۰۰	۲-۱۷. ۱۷. مستعین.....
۱۰۱	۲-۱۸. ۱۸. معتز.....

بخش دوم: تدابیر و راهکارهای امام هادی علیه السلام در مبارزه با حکومت عباسی	۱۰۲
۱. تثبیت و تبیین موضع امامت	۱۰۲
۱-۱. در برابر خلیفه	۱۰۲
۱-۲. در برابر دولتمردان	۱۰۳
۱-۳. در سطح عامه مردم	۱۰۳
۲. نامشروع دانستن حکومت عباسی	۱۰۳
۱-۲. گسترش فرهنگ دعا و زیارت	۱۰۴
۱-۲. زیارت جامعه کبیره	۱۰۴
۲-۲. زیارت غدیریّه	۱۰۴
۲-۳.۱. دشمن مصر می به ظالم	۱۰۵
۲-۳.۲. طریقه سرامات	۱۰۵
۳. اجتناب از مبارزه آشکار با حکومت عباسی و عدم حضور مستقیم در قیام‌های علوی	۱۰۵
۴. رهبری و پشتیبانی از پایگاه‌های مردم	۱۰۶
۴-۱. سازمان و کالت	۱۰۷
۴-۲. شاگرد پروری	۱۰۸
۴-۳. کمک‌های مالی به شیعیان نیازمند	۱۰۸
۵. مبارزه با جریان‌های انحرافی	۱۰۸
۶. پاسخ به سؤالات علمی و مبارزه با علمای درباری	۱۰۹
۷. گسترش دایره نفوذ در دستگاه حکومتی	۱۰۹
۸. زمینه‌سازی برای غیبت امام زمان علیه السلام	۱۱۰
۹. فرستادن افراد به هزینه خود برای زیارت کربلا	۱۱۱
نتیجه‌گیری	۱۱۱
منابع و مأخذ	۱۱۳
نقش امام هادی علیه السلام در احیای واقعه عاشورا	۱۱۵
چکیده	۱۱۵
مقدمه	۱۱۶
۱. اقدامات امام هادی علیه السلام در احیای واقعه عاشورا	۱۱۶

۱۱۶	۱-۱. فضیلت زیارت امام حسین علیه السلام در کلام امام هادی علیه السلام
۱۱۸	۱-۲. توجه دادن عملی نسبت به فضیلت زیارت امام حسین علیه السلام
۱۱۹	خاتمه
۱۲۰	منابع و مأخذ
۱۲۱	امام هادی علیه السلام و شبکه اطلاع‌رسانی و امنیتی «سازمان وکالت»
۱۲۱	چکیده
۱۲۳	مقدمه
۱۲۴	۱. سیره و منش کلی امامان شیعه علیهم السلام
۱۲۴	۱-۱. تبلیغ و تفسیر دین
۱۲۵	۱-۲. احیای دین و وجود عرفان
۱۲۵	۱-۳. کوشش برای تشکیل حکومت اسلامی
۱۲۶	۲. دورنمای وضعیت شیعه و امامان اهل بیت علیهم السلام در دوره عباسیان
۱۲۹	۳. تعریف نظری مفاهیم
۱۲۹	۳-۱. وکالت
۱۳۰	۳-۲. سازمان وکالت
۱۳۰	۴. پیش زمینه‌های پیدایش و گسترش سازمان وکالت
۱۳۲	۵. تاریخچه و پیشینه تشکیل سازمان وکالت
۱۳۳	۶. ساختار سازمان وکالت و ویژگی‌های وکلا
۱۳۴	۷. امام هادی علیه السلام ، شبکه اطلاع‌رسانی-امنیتی و سازماندهی و رسیدگی به امور وکلا
۱۳۴	۷-۱. آموزش، راهنمایی و پاسخ به پرسش‌های وکلا
۱۳۵	۷-۲. حمایت از وکلا و تأیید ایشان
۱۳۶	۸. گستره جغرافیایی سازمان وکالت و وکلای امام هادی علیه السلام
۱۳۸	۹. فعالیت‌های ائمه علیهم السلام و امام هادی علیه السلام در تقویت سازمان وکالت
۱۴۲	۱۰. کارکردهای شاخص سازمان وکالت در عصر امام هادی علیه السلام
۱۴۲	۱۰-۱. اقتصادی

۱۴۵	۱۰- ۲. سیاسی.....
۱۴۵	۱۰- ۲- ۱. هدایت جامعه به سوی حق و میراندن باطل.....
۱۴۶	۱۰- ۲- ۲. هم گرایی و انسجام بخشی بر مبنای استراتژی وحدت اسلامی.....
۱۴۷	۱۰- ۲- ۳. مبارزه پایدار به جهت تبیین مسئله امامت.....
۱۴۹	۱۰- ۲- ۴. بسترسازی در جامعه جهت استمرار ولایت و ورود شیعه به عصر غیبت.....
۱۵۰	۱۰- ۳. علمی - فرهنگی.....
۱۵۰	۱۰- ۳- ۱. مبارزه با فتنه خلق قرآن.....
۱۵۱	۱۰- ۳- ۲. مبارزه با غالی گری.....
۱۵۱	۱۰- ۳- ۳. مبارزه با تصوف منحرف.....
۱۵۲	۱۰- ۴. امنیتی.....
۱۵۵	۱۱. فقاقت ثمره کالت.....
۱۵۷	نتیجه گیری.....
۱۶۰	منابع و مآخذ.....

بخش سوم: اسوره ها و تالیف امام هادی علیه السلام

۱۶۵	جایگاه دعا و زیارت در سیره امام هادی علیه السلام
۱۶۵	چکیده.....
۱۶۶	مقدمه.....
۱۶۶	بخش اول: تبیین دعا و زیارت.....
۱۶۶	۱. دعا.....
۱۶۶	۲. زیارت.....
۱۶۷	بخش دوم: جایگاه دعا و زیارت در سیره امام هادی علیه السلام
۱۶۸	۱. دعا برای برآورده شدن حاجات.....
۱۷۱	۲. دعایی ارجمند.....
۱۷۲	۳. زیارات حضرت امام هادی علیه السلام برای ائمه علیهم السلام
۱۷۲	۳- ۱. زیارت جامعه.....
۱۷۳	۳- ۱- ۱. صحت سند زیارت.....
۱۷۳	۳- ۱- ۲. شیوایی بیان.....

۱۷۴	۲-۳. زیارت غدیریه
۱۸۴	۴. توجه و تأکید بر زیارت حائر حسینی
۱۸۵	نتیجه گیری
۱۸۸	منابع و مآخذ
۱۸۹	معارف اخلاق در زیارت جامعه کبیره
۱۸۹	چکیده
۱۹۰	مقدمه
۱۹۱	زیارت جامعه و آموزه های اخلاقی
۱۹۴	منابع و مآخذ
۱۹۵	بازنمایی معارف مهدوی در سخنان امام هادی علیه السلام
۱۹۵	چکیده
۱۹۶	مقدمه
۱۹۶	۱. شناخت حضرت مهدی
۱۹۶	۱-۱. امام مهدی علیه السلام ، فرزند امام هادی علیه السلام
۱۹۷	۱-۲. حضرت مهدی علیه السلام و امامت در سن کودکی
۱۹۷	۱-۳. اوصاف امام مهدی علیه السلام از زبان امام هادی علیه السلام
۱۹۸	۱-۴. امام مهدی علیه السلام عدالت گستر و محو کننده ظلم از جهان
۱۹۹	۲. امام مهدی و مسئله غیبت
۱۹۹	۲-۱. پیش بینی غیبت حضرت مهدی علیه السلام
۲۰۰	۲-۲. غربت امام غایب
۲۰۰	۲-۳. عصر غیبت، عصر اختلاف
۲۰۱	۲-۴. لزوم انتظار فرج در عصر غیبت
۲۰۱	۲-۵. امام هادی علیه السلام در انتظار دولت مهدوی
۲۰۲	۲-۶. جایگاه بی بدیل علما در عصر غیبت
۲۰۲	۲-۷. امام هادی علیه السلام و دعا برای ظهور حضرت مهدی علیه السلام
۲۰۳	نتیجه گیری
۲۰۴	منابع و مآخذ

۲۰۵..... برتری شکر نعمت بر خود نعمت

۲۰۵..... چکیده

۲۰۶..... مقدمه

۲۰۶..... ۱. مفردات حدیث

۲۰۶..... ۱-۱. معنای شکر

۲۰۷..... ۱-۲. معنای سعادت

۲۰۸..... ۱-۳. منای متاع

۲۰۸..... ۱-۴. معنای عقیبی

۲۰۸..... ۲. تحلیل معنای روایت

۲۰۹..... ۲-۱. متاع بودن نعمت

۲۱۰..... ۲-۲. نعمت بودن شکر

۲۱۱..... ۲-۳. عقیبا بودن شکر

۲۱۲..... ۲-۴. بیان «الشَّاكِرُ أَسْقَطُ بِالشُّكْرِ مِنْهُ بِالنِّعْمَةِ الَّتِي أَوْجَبَتِ الشُّكْرَ»

۲۱۲..... نتیجه گیری

۲۱۴..... منابع و مآخذ

۲۱۵..... بصیرت در حیات امام هادی علیه السلام

۲۱۵..... چکیده

۲۱۶..... ۱. معنا شناسی بصیرت

۲۱۸..... ۲. زندگی و زمانه امام هادی علیه السلام

۲۲۰..... ۳. بصیرت در حیات فردی

۲۲۱..... ۴. بصیرت در زندگی اجتماعی سیاسی

۲۲۳..... ۵. بصیرت در حیات اقتصادی

۲۲۴..... ۶. بصیرت در حیات فرهنگی

۲۲۶..... ۷. بصیرت در حیات علمی

۲۲۷..... نتیجه گیری

۲۲۸..... منابع و مآخذ

بخش چهارم: اصحاب و یاران امام هادی علیه السلام

۲۳۱	شاگردان تربیت یافته در مکتب امام هادی علیه السلام
۲۳۱	چکیده
۲۳۲	مقدمه
۲۳۳	مشهورترین یاران و اصحاب امام هادی علیه السلام
۲۳۳	۱. ابراهیم بن عبده نیشابوری
۲۳۳	۲. ابراهیم بن محمد همدانی
۲۳۴	۳. ابراهیم بن مهزیار
۲۳۵	۴. احمد بن اسحاق
۲۳۵	۵. ایوب بن نوح
۲۳۵	۶. حسن بن راشد
۲۳۶	۷. ربان بن صلت
۲۳۷	۸. عبدالعظیم حسنی
۲۳۹	۹. عثمان بن سعید
۲۴۰	۱۰. علی بن مهزیار
۲۴۱	۱۱. فضل بن شاذان نیشابوری
۲۴۲	۱۲. یعقوب بن اسحاق
۲۴۲	نتیجه گیری
۲۴۶	منابع و مآخذ

بخش پنجم: جریان‌شناسی عصر امام هادی علیه السلام

۲۴۹	جریان‌شناسی عصر امامت امام علی النقی علیه السلام و راهکارهای ایشان در مقابله با آنها
۲۴۹	چکیده
۲۵۰	مقدمه
۲۵۰	جریان مذهبی
۲۵۴	راه کارهای امام هادی علیه السلام در تقابل با جریانهای مذهبی و سیاسی

۲۵۴	۱. مناظره.....
۲۵۵	۲. تحریر رساله‌های کلامی.....
۲۵۵	۳. استناد به آیات قرآن.....
۲۵۶	۴. ساماندهی شبکه و کالت.....
۲۵۶	۵. تربیت شاگردان.....
۲۵۷	۶. دعا و زیارت.....
۲۵۷	۷. لعن و تکفیر.....
۲۵۸	نتیجه‌گیری.....
۲۵۹	منابع و مآخذ.....
۲۶۱	کارنامه جریان‌های علوی در عصر امامت امام هادی علیه السلام
۲۶۱	چکیده.....
۲۶۲	مقدمه.....
۲۶۲	۱. شرائط سیاسی عصر امامت امام هادی علیه السلام
۲۶۳	۲. جریان‌های علوی در دوران امام هادی علیه السلام
۲۶۵	۱-۲. قیام محمد بن قاسم.....
۲۶۶	۲-۲. قیام یحیی بن عمر.....
۲۶۷	۲-۳. قیام حسن بن زید بن محمد.....
۲۶۷	۲-۴. قیام حسین بن محمد بن حمزه.....
۲۶۸	۲-۵. قیام اسماعیل بن یوسف بن ابراهیم.....
۲۶۸	۳. علل ناکامی نهضت علویان.....
۲۶۸	۳-۱. سرکوب شدید توسط عباسیان.....
۲۶۹	۳-۲. عدم همه‌جانبه‌نگری.....
۲۶۹	۳-۳. کمبود نیروهای انقلابی.....
۲۶۹	۳-۴. ناهماهنگی اعتقادی عناصر انقلابی.....
۲۶۹	۴. چگونگی تعامل عباسیان با علویان.....
۲۷۱	۵. موضع امام هادی علیه السلام در برابر قیام‌های علویان.....
۲۷۳	۶. جریان تحت رهبری امام هادی علیه السلام

۲۷۵	۱-۶. تبیین و تثبیت موضع امامت.....
۲۷۵	۲-۶. غیرمشروع دانستن حکومت عباسیان.....
۲۷۵	۳-۶. رهبری و پشتیبانی پایگاه‌های مردمی.....
۲۷۶	نتیجه‌گیری.....
۲۷۸	منابع و مآخذ.....
۲۷۹	برخورد عالمانه امام هادی علیه السلام با جریان‌های انحرافی و منحرفان.....
۲۷۹	چکیده.....
۲۸۰	مقدمه.....
۲۸۱	بخش اول: سماع از زندگانی.....
۲۸۲	امامت امام هادی علیه السلام
۲۸۳	بخش دوم: برخورد با جریان‌های انحرافی.....
۲۸۳	۱. مواجهه با مکاتب عقیدتی انحرافی در منطقه.....
۲۸۳	۱-۱. واقفیه.....
۲۸۴	۱-۲. غلات.....
۲۸۵	۱-۲-۱. موضع‌گیری امام هادی علیه السلام در مقابله با غلات.....
۲۸۷	۲. مواجهه با مکاتب انحرافی عقیدتی در اهل سنت.....
۲۸۷	۱-۲. شبهات قرآنی.....
۲۹۲	۲-۲. شبهات کلامی.....
۲۹۷	نتیجه‌گیری.....
۲۹۹	منابع و مآخذ.....
۳۰۱	مقابله امام هادی علیه السلام با غلات.....
۳۰۱	چکیده.....
۳۰۲	مقدمه.....
۳۰۳	۱. سران غلات.....
۳۰۳	۲. عقاید افراطی‌ها.....
۳۰۶	۳. اهداف غلات.....
۳۰۶	نتیجه‌گیری.....
۳۰۸	منابع و مآخذ.....

برخورد امام هادی علیه السلام با گروه غالیان.....	۳۰۹
چکیده.....	۳۰۹
مقدمه.....	۳۱۰
چگونگی برخورد امام با غالیان.....	۳۱۰
۱- ۱. آگاهی بخشی به شیعیان نسبت به ماهیت غلات و عقاید آنان.....	۳۱۱
۱- ۲. لعن و طرد کردن غالیان.....	۳۱۲
۱- ۳. تشویق و ترغیب شیعیان به سرکوبی غالیان.....	۳۱۳
نتیجه گیری.....	۳۱۴
منابع و مأخذ.....	۳۱۵